

Slovenska delegacija ob izvolitvi v Varnostni svet Združenih narodov
FOTO: Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve

“

Mislim, da lahko danes vsa Slovenija praznuje, saj nam je uspelo nepričakovano: 153 držav je za nas glasovalo v prvem krogu. To je velik dosežek naše zunanje politike in res lepo priznanje in velik dan za Slovenijo.

Ministrica Tanja Fajon

”

UVODNIK

Drage bralke in bralci,

pred vami je nova publikacija, s katero vam želimo približati svet diplomacije, ki se nemalokrat zdi zelo skrivnosten. A tega je nekaj v vsakem poklicu. In najslajše so tiste skrivnosti, ki izdajajo, zakaj vztrajamo na svoji karierni poti. Med vsemi sprejemi in potovanji, ki zvenijo najbolj bleščeče, je ogromno trdega dela, odrekanih, razočaranj. A naše poslanstvo služiti Sloveniji in njenim prebivalcem – doma in v tujini – je močnejše od težkih trenutkov in izkušenj.

Najslajši so taki uspehi, kot je nedavna izvolitev Slovenije za nestalno članico Varnostnega sveta OZN (VS OZN). In temu je posvečena tudi prva številka Diplomatskega zvezka. Nekaj svojega veselja ob tem dogodku in informacij iz ozadja delijo z nami štirje neprecenljivi kolegi: naš državni sekretar in trije visoki diplomati, ki so bili motor slovenske kampanje za sedež v VS.

Poleg nagovora ministrice Fajon z vami delimo tudi razmislek o prihodnosti diplomacije, ki se mora – tako kot ves svet – prilagajati in modernizirati ter slediti toku napredka. V vsaki številki pa se – poleg aktualne teme – najde prostor tudi za kako zgodovinsko zanimivost izpred desetletij, pa kako izbrano informacijo iz aktivnosti naše mreže diplomatsko-konzularnih predstavništev ter Blejskega strateškega foruma in še kaj.

Velja še povabilo k branju. In dobrodošli med slovenskimi diplomati!

VSEBINA

- Nagovor ministrice
- 1 + 3 intervjuji »Slovenija v VS«
- Kaj je Varnostni svet OZN?
- Diplomacija za prihodnost
- Blejski strateški forum
- Bilo je...
- DKP – tokrat izbrano
- Zadnja stran

MINISTRIČIN PREDGOVOR

Drage bralke in bralci,

diplomatski zvezek, ki je pred vami, predstavlja povabilo v svet diplomacije, ki je pisan, intenziven, razmišljujoč, operativen, včasih tudi zabaven in predvsem zelo človeški. Za besedo diplomat stoji veliko specifičnega znanja in edinstvenih spretnosti, za vsakim dokumentom, govorom, dejanjem, dogodkom, pogajanjem ... stoji človek. Slovenski diplomati in vsi drugi sodelavci Ministrstva za zunanje in evropske zadeve so ljudje, ki s ponosom in nemalokrat odrekanjem služijo državi Sloveniji, njenim interesom in državljanom tako doma kot v tujini. Ob njih stojijo njihove ožje in širše družine, ki prav tako prispevajo svoj delež. Edinstvenost diplomatskega poklica ga v očeh splošne javnosti dela morda nekoliko odmaknjenega od vsakodnevnega življenja, toda v resnici ta sega prav v vsako poro bivanja in sobivanja neke države in njenih državljanov. Zato si želimo, da bi vam tudi skozi strani tega zvezka postal bližji.

Slovenska diplomacija, katere dan zaznamujemo vsako leto 22. maja, je v mednarodnem okolju visoko spoštovana in je v preteklih 32 letih na mednarodnem področju dosegla številne zavidljive uspehe. Eden najbolj aktualnih dosežkov je nedvomno druga (prvič smo uspeli leta 1998) uspešna kandidatura za nestalni sedež v Varnostnem svetu OZN v prihodnjih dveh letih. Maja letos je bila sprejeta prelomna Ljubljansko-haaška konvencija, ki bo bistveno okrepila sodelovanje med državami pri preiskovanju in pregonu najhujših mednarodnih zločinov ter prispevala k spodbujanju vladavine prava in boju proti nekaznovanosti na svetovni ravni. Slovenska zunanja politika je naravno umeščena v okvir skupne varnostne in zunanje ter obrambne politike EU, katere aktivna in ugledna članica je Slovenija od vstopa 2004. Za nami sta tudi dve uspešni predsedovanji Svetu Evropske unije (2008 in 2021). Slovenija je prav tako odgovorna članica zveze Nato, ki nam zagotavlja tisto varnost, ki je posamezne države ne bi zmogle.

Slovenija je in bo jasno na strani tistih, ki spoštujejo mednarodno pravo, in je zavezana miru in varnosti ter spoštovanju človekovih pravic. Vse to so veliki civilizacijski dosežki, ki niso samoumevni. Prav tako stremi k aktivni in zavzeti promociji enakosti spolov na vseh področjih in v vseh možnih kontekstih, kar zaokroža izraz feministična zunanja politika. Ta tip diplomacije sicer marsikoga še preseneti, a ni le izraz naše naprednosti, ampak tudi želje po polnem izkoristku vseh potencialov naše družbe.

Aktualne politične in varnostne razmere na svetovni ravni ter v našem bližnjem evropskem okviru nas na jasn način nagovarjajo k sodelovanju, varovanju pridobljenih vrednot in nudenju pomoči. Pred nami je namreč vrsta ključnih izzivov na svetovni ravni, kjer bo nujen napredek mogoč le ob sodelovanju. Podnebne spremembe in s tem povezane okoljska, prehranska, energetska, socialna, ekonomska in nenazadnje tudi fizična varnost pred človeštvo postavljajo opozorilo in diplomacija je tista, ki ga prva zaznava, analizira in ukrepa.

Na prvem mestu pa je slovenska diplomacija neposredno v službi svojih državljanov, tudi tistih, ki se znajdejo v težavah v tujini. Konzularna služba našega ministrstva in slovenska diplomatsko-konzularna predstavništva v tujini – z letošnjim odprtjem predstavništva v Adis Abebi jih imamo skupaj 60 – so tista, ki v takih primerih prejmejo prvi klic na pomoč. Slovenski diplomati so neštetokrat potrdili, da so resnično zavezani k pomoči, kar nemalokrat terja iznajdljivost, samozavest in veliko mero razumevanja ter človečnosti. Državljeni te lastnosti slovenske diplomacije še posebej cenijo.

MINISTRIČIN PREDGOVOR

Slovenska diplomacija skrbi tudi za slovensko gospodarstvo, mu odpira vrata v mednarodni prostor in skupaj z njim neguje sodobno podobo slovenske države, ki je zelena, inovativna in ustvarjalna. Tudi kulturna in znanstvena diplomacija predstavljata del teh naporov. S številnimi promocijskimi in kulturnimi dogodki, ki jih naša diplomatsko-konzularna predstavništva v tujini prirejajo kot del osnovnega poslanstva, predstavljajo Slovenijo v tujini z naborom njenih največjih odlik.

Življenje diplomata ni zgolj čaša penine v rokah, pač pa tudi veliko znanja, trdega dela in nudenja pomoči. Ob nedavnem praznovanju dneva državnosti smo ponovno lahko razmislili, kaj nam pomeni država Slovenija, katere nepogrešljiv del je tudi njena spretna diplomacija.

Prijetno branje vam želim.

Tanja Fajon

Ministrica za zunanje in evropske zadeve Republike Slovenije

Ob velikem diplomatskem uspehu smo za intervju zaprosili državnega sekretarja Žbogarja, odgovornega med drugim za multilateralo, OZN in kampanjo za VS, ki je nedvomno med najzaslužnejšimi za slovenski veliki met. Krajše pogovore smo opravili tudi s tremi kolegi, ki so bili srce ekipe v slovenski kampanji. V vseh intervjujih se tikamo, saj smo dobri kolegi.

Samuel Žbogar, državni sekretar

VS ti je nekako zapisan v »diplomatski DNK«, saj si imel neposredno izkušnjo z vsemi tremi poskusi.

Drži. VS je tesno povezan z mojo poklicno potjo. Kot član »legendarne« ekipe v VS 1998/99 sem se z VS srečal na začetku svoje diplomatske kariere. Tista leta so me oblikovala v za-priseženega »multilateralca«. Na vrhuncu kariere sem kot minister vodil žal neuspešen poskus, pri katerem je bila bolečina poraza toliko večja zaradi načina, kako je naš nasprotnik vodil kampanjo. In sedaj, v bolj zrelih diplomatskih letih, sem ponosen, da sem bil kamenček v mozaiku tokratnega uspeha.

Kako je Slovenija uspešno zmogla poldrugo leto naporne kampanje za kandida-turo, ki se navadno pripravlja in poteka pet let ali več?

V kampanjo smo vstopili pozno. Da nam je nasproti stala Belorusija, je lahko samo za nepoznavalca na prvi pogled enostavna bitka. Belorusija je imela čas izmenjavati podporo z državami, ki so kandidirale za VS, več kot deset let. Kar nekaj držav, ki bi sicer bile naše zaveznice, je sklenilo take povezave. Država, ki sodeluje v agresiji na sosednjo državo, sicer ne more uživati podpore znotraj širšega članstva OZN. Po drugi strani so resolucije o Ukrajini sprožile kar nekaj nejevolje pri članicah zaradi občutka dvojnih meril EU. Glede na to, da nas v teh državah zaradi diplomatske neprisotnosti relativno slabo poznajo, je obstajala nevarnost, da se to negodovanje obrne proti nam kot predstavnikom »zahodnega« sveta.

Zato je bil edini način izjemno intenzivna kampanja za države globalnega juga. V prvi vrsti jo je opravila ministrica Fajon, ki je neumorno prekrizarila svet. Pa celotno ministrstvo, vključno s političnimi in podpornimi službami. Tu so bili Dnevi Afrike, pa Dnevi Latinske Amerike in Karibov. Veleposlanik Malovrh in ekipa v New Yorku, ekipa Projektne skupine za VS in odposlanec veleposlanik But. Celotna mreža DKP je posvojila ta projekt. Predsednica republike, člani vlade in predstavniki državnega zbora smo se v tem času maksimalno angažirali, opravili številne obiske in pogovore na vseh ravneh in ob vseh mogočih priložnostih. Hočemo biti država, ki posluša, razume in želi pomagati. Uspelo nam je prepričati širše članstvo, da smo v to bitko vstopili kot neodvisen kandidat in s pozitivnimi nameni. Še toliko lepši je bil občutek po razglasitvi, ko se je izkazalo, da so sogovorniki držali besedo, kar v okviru OZN ni samoumevno.

Po čem si boš to kampanjo najbolj zapomnil?

Po poti in po cilju. S potjo mislim kampanjo. Vsak obisk, vsak pogovor – od Kitajske, Perzijskega zaliva, Afrike do Brazilije in vsega vmes – me je napolnil z energijo in zadovoljstvom. Generalna sekretarka Renata Cvelbar Bek je dobro opazila, da sem z vsake poti prišel izjemno navdušen in optimističen. Kampanja nas je prisilila v odkrivanje skupnih interesov z državami z vseh kontinentov in članstvo v VS nam odpira izjemne priložnosti za krepitev partnerstev.

Cilj oziroma razglasitev rezultatov glasovanja in reakcija ljudi v Sloveniji na našo zmago pa je nekaj tako enkratnega in nepozabnega kot le malokaj. Mislim, da smo vsi v slovenski diplomaciji tistega dne začutili poseben ponos, da smo del te ekipe.

Kaj tako velik uspeh pomeni za Slovenijo?

Zadovoljstvo, da smo bili prepoznani pri celotnem članstvu kot kredibilna in zaupanja vredna članica VS. To ustvarja tudi posebno odgovornost do njih. Kot aktivna članica VS lahko krepimo prepoznavnost, ugled, kredibilnost, vpliv in znamko Slovenije. Lahko gradimo partnerstva za čas po članstvu. Pred mednarodno skupnostjo so komplicirani časi pretresov in hurikanov. V takem svetu je dobro imeti razvejan in globok koreninski sistem partnerstev in zavezništev.

Katere so primerjalne prednosti malih držav v sistemu OZN, pa tudi v njihovem delovanju v VS?

V času našega članstva je bila ekipa misije v New Yorku zelo majhna. Tokrat bo trikrat večja, a še vedno majhna v primerjavi z drugimi državami. Sam sem takrat kot namestnik veleposlanika, politični koordinator in ekspert za Balkan pokrival področja, ki so jih na drugih misijah pokrivali vsaj trije diplomati. Enako kot takrat tudi tokrat mislim, da to ni slabost. Vitkejša struktura omogočajo večjo fleksibilnost, hitrejšo pretočnost informacij in krajšo verigo odločanja. Seveda pa tudi večje breme za člane slovenske reprezentance.

Pa še ena, morda ključna prednost države, kot je naša, je ta, da za seboj nimamo nekih skritih interesov ali zgodovinskih bremen, ki bi nas v VS kakorkoli ovirala. Tam smo iskreno za to, da služimo širšemu cilju mandata VS: aktivno in konstruktivno prispevati h graditvi konsenza za ohranjanje ali ponovno vzpostavitev mednarodnega miru in varnosti.

Želja za 1. 1. 2024?

Tri želje: da bomo načelni, proaktivni in pogumni ter znotraj VS sprejeti kot država, ki ni tiha sopotnica, ampak članica, na katero se obračajo pri iskanju rešitev; da nas bodo članice OZN dajale za zgled kot odprto in konstruktivno članico VS, ki zastopa interese vseh, predvsem pa načela Ustanovne listine OZN; in izjemno pomembno, da bodo državljani na naše delo v VS ponosni, kot so bili ob izvolitvi.

Samuel Žbogar je profesionalni diplomat in nekdanji zunanji minister (2008–2012). V več kot 35-letni karieri je bil med drugim namestnik stalnega predstavnika RS pri OZN v New Yorku v času članstva v VS (1998–1999). Med njegovim ministrovanjem je RS vodila svojo drugo kampanjo za nestalno članstvo v VS (2011). Zdaj že drugič opravlja funkcijo državnega sekretarja v Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve.

Med svojo kariero je v zunanji službi odprl veleposlaništvo v Pekingu, vodil je veleposlaništvo v Washingtonu, v okviru evropske zunanje službe (EEAS) je kot posebni predstavnik EU vodil Urad na Kosovu in delegacijo EU v Severni Makedoniji.

Matej Marn, vodja Projektne skupine za VS OZN

Kako oziroma s čim je projektna skupina začela kampanjo?

Kampanja se je začela decembra 2021, po sklepu vlade konec novembra 2021 in najavi kandidature v New Yorku. Takrat je ledino orala skupina diplomatov in diplomatov, ki so pokrivali multilateralo. Sredi julija 2022 mi je bila predstavljena možnost prevzema vodenja prihodnje koordinacijske skupine. Z veseljem sem se odzval na ta predlog in tako smo že ob robu lanskega BSF, s takrat še neformalno skupino, izvedli prvi obisk stalnih predstavnikov iz New Yorka v Sloveniji. S sklepom ministrice 16. septembra je bila projektna skupina tudi formalno ustanovljena. Tista dva meseca od ideje do realizacije sta bila precej zahtevna, takrat sem še vodil Sektor za varnostno politiko, obenem so se začeli name obračati glede kampanje za VS OZN, izbrana ekipa pa je bila lokacijsko zelo razpršena. Vendar pa smo kmalu dobili svoje prostore, sedli skupaj in delo je odlično teklo.

Kaj pomeni le leto in pol časa za tako velik projekt?

Zelo malo časa za zelo veliko dela. To je dobrih 500 dni, v katerih se je samo ministrica srečala z več kot 150 predstavniki držav. K temu moramo prišteti še delo državnega sekretarja Žbogarja, naše ekipe v New Yorku ter kolegic in kolegov v zunanji službi, pa seveda tudi levji delež, ki ga je predvsem v Afriki opravil poseben odposlanec VP But, poleg njega pa še štirje regijski odposlanci – veleposlaniki Al Mansour, Renčelj, Ham in Müller.

Torej, če seštejemo vse te aktivnosti, je skoraj premalo dni za aktivnosti, ki jih je slovenska diplomacija skupaj s celotnim političnim vrhom opravila v manj kot 18 mesecih. Pomembno pa je vedeti, da se pravo, vsebinsko delo začena zdaj, z izvolitvijo. Ne moremo si privoščiti, da bi, podobno kot ob vstopu v EU, potrebovali leta, da to delo potonotranjimo. Proces mora biti takrat hiter in učinkovit.

Bi ponovil še enkrat?

Kandidatura države v tako pomemben organ, kot je VS OZN, odpira vrsto priložnosti za vzpostavljanje stikov in sodelovanja, krepitev prepoznavnosti, zbiranje idej za odzivanje na globalne izzive. Uresničevanje dogovorov in pobud lahko dolgoročno utrdi vezi med državami, z regijami. Tega v 18 mesecih ni mogoče doseči, je pa mogoče vsaj na določeni ravni vzpostaviti stik z državo, s katero se nisem pogovarjali že vrsto let.

Sedaj nas čaka zahtevna naloga, da bomo poleg obveznosti, ki izhajajo iz članstva v VS, uspeli negovati vzpostavljene stike. Torej, zdaj je prav, da smo z mislimi in dejanji že v članstvu Slovenije v VS OZN, tako da o ponavljanju kampanje niti ne razmišljam.

Veleposlanik Franci But, posebni odposlanec za VS OZN

Uspeh je sladek. Kaj je bilo najtežje?

Ker sem bil pri svojem delu posebej osredotočen na Afriko, lahko rečem, da so tam pričakovanja do Slovenije kot članice VS OZN v obdobju 2024–2025 izjemno visoka. Afrika šteje 54 držav in predstavlja skoraj 70 % agende dela v VS. Če ne rešujes problemov Afrike, ne moreš biti dober član VS. Najtežje je bilo pojasniti, zakaj nas dolga leta ni bilo v Afriki, da celina za nas, razen redkih izjem, skoraj ni obstajala. Spraševali so nas, ali smo se nenadoma pojavili, ker potrebujemo njihovo podporo pri glasovanju, ali pa želimo iskreno in resno prevzeti del odgovornosti za reševanje nakopičenih problemov, ki jih je ravno na afriški celinii največ. Dejstvo, da smo osebno obiskali veliko držav, iskreno povedali, da želimo razmere razumeti bolje, čutiti težave ljudi, biti bližje terenu, dajejo Afriki upanje, da Slovenija po izvolitvi ne bo enostavno ponovno izginila iz Afrike, pač pa bo kot članica EU in s kančkom izkušnje Afrike iz obdobja neuvrščenosti iskala sprejemljive rešitve.

Bi lahko ocenil, po čem Slovenijo zdaj, po uspešno opravljeni kampanji, poznajo po svetu, predvsem zunaj Evrope?

Slovenija mnogim zunaj Evrope, posebej v Afriki, ni zares znana. Vedo pa, da so pri nas nekoč študirali nekateri njihovi državljani, nekateri tudi to, da je Slovenija danes razvita in napredna evropska država. Menijo, da bo Slovenija kot majhna država, a članica – v Afriki tako zaželene – EU, glas razuma pri iskanju dogovorov in rešitev. Pričakujejo, da bomo razumeli tudi male in odrinjene. Morda od nas pričakujejo preveč, a veliko bomo storili že, če bomo obiskali krizna žarišča, regije, ki jih dolga leta obravnavala VS, ter pokazali voljo, da ne iščemo rešitev le v salonih New Yorka, pač pa z razumevanjem in poznavanjem terena.

Kateri stavek oziroma mnenje o Sloveniji si si posebej zapomnil?

»Samo dobra dva milijona da vas je? Ja, no, dva milijona strpnih in razumnih lahko včasih naredi več kot sto milijonov med sabo sprtih!« To je bilo večkrat izrečeno, ko sem obiskoval afriške države. Podrobnosti, da se, žal, tudi mi včasih znamo spreti, sicer nisem omenjal.

Veleposlanik Boštjan Malovrh, vodja Misije pri OZN v New Yorku

Slovenija med članicami OZN sodi med manjše. Na katerih področjih pa je »velika« oz. prepoznavna?

Že 30 let smo konstruktivna majhna država iz osrčja Evrope, ki v multilateralnih organizacijah redno prevzema aktivne vloge in sledi svojim tradicionalnim prioritetam. Prepoznavni smo na področju mednarodnega prava, človekovih pravic, podnebne in vodne diplomacije, razminiranja in v zadnjem času tudi umetne inteligence. Imamo pozitivno vlogo v naši regiji in v svetu. Ko prevzemamo iniciative, imamo kot manjša država praviloma precej večjo mero legitimnosti kot večje države, saj nimamo lastnih apetitov in interesov; angažiramo se na področjih, ki so pomembna za veliko večino sveta. Naša pogajalska vloga, kot je pokazala razglasitev pravice do čistega, zdravega in trajnostnega okolja, je pomembna niša za večanje slovenskega vpliva in ugleda. S ponovnim članstvom v VS bomo še bolj prepoznavno »udarjali nad svojo težo«, širili naš ugled in kredibilnost, vplivali na agendo OZN in poglobili mrežo mednarodnih kontaktov.

Kako se s svojo ekipo v misiji pripravljate na 1. 1. 2024?

Takoj po volitvah smo se začeli sestajati z novo izvoljenimi članicami glede razdelitve subsidiarnih teles VS. Aktivno širimo mrežo svojih kontaktov na vseh ravneh s članicami VS, z državami, ki so na agendi VS, s sekretariatom OZN in mislišči. Skupaj z ljubljano sodelujemo pri pripravi osnutkov predvidenih prednostnih sklopov našega delovanja v VS. Od prvega avgusta bomo vključeni v distribucijo vseh dokumentov VS, s 1. oktobrom pa postanemo opazovalci. Vmes še bolj sodelujemo na vseh odprtih zasedanjih VS, Generalne skupščine OZN in ECOSOC. Hkrati poglobljamo znanja iz procedur delovanja in vsebin dnevnega reda VS. Veliko dela predstavljajo tudi potrebna izobraževanja, tehnične in logistične zadeve.

In največji izziv bo?

V VS vstopamo v izrazito turbulentnih časih, zato bo pomembno, da smo kot diplomacija enotni, dosledni, vidni in konstruktivni, da ob pričakovanih pritiskih ohranimo sposobnost in zbranost glede naših prioritet in da v skladu z našimi interesi poglobimo odnose s partnerji.

AKTUALNO

V tokratni številki diplomatskega zvezka odgovarjamo na vprašanje, kaj je Varnostni svet Organizacije Združenih narodov, kako deluje in kakšna je njegova vloga.

Po koncu druge svetovne vojne je na mednarodni konferenci v San Franciscu 26. junija 1945 petdeset držav ustanovilo Organizacijo združenih narodov. Varnostni svet je eden izmed njenih petih glavnih organov in v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov osrednji organ odločanja za ohranjanje mednarodnega miru in varnosti. Šteje petnajst članic – pet stalnih (Francijo, Kitajsko, Rusko federacijo, ZDA in Združeno kraljestvo) in deset nestalnih članic, ki jih izvoli Generalna skupščina OZN za obdobje dveh let. Vsaka članica ima en glas. Pri sprejemanju odločitev zadostuje devet od petnajstih glasov članic, pri čemer se mora z odločitvijo strinjati vseh pet stalnih članic, ki imajo pravico do veta.¹ Delovanje nadzira Generalna skupščina Združenih narodov predsedstvo VS pa se zamenja vsak mesec.

Dvoletni mandat nestalnih članic Varnostnega sveta se začne 1. januarja. Države predstavljajo regionalne skupine in so izbrane znotraj njih: iz afriške skupine so tri članice, iz treh regionalnih skupin, in sicer Latinska Amerika in Karibi, Azija in zahodnoevropske in druge države, iz vsake po dve članici, vzhodnoevropska skupina ima edina eno. Ena od članic je vedno arabska država, izvoljena pa je izmenično iz azijske in afriške skupine.

V skladu z ustanovno listino nosi Varnostni svet glavno odgovornost za ohranjanje mednarodnega miru in varnosti ter ima vodilno vlogo pri ugotavljanju groženj miru ali agresije. Lahko razišče katerikoli spor in v nekaterih primerih uporabi misije za ugotavljanje dejstev, ki so lahko tudi v vlogi sredstva za obvladovanje in umirjanje položaja. Poleg tega so predvidene tudi druge možnosti reševanja sporov: pogajanja, mediacija, sprava, arbitražna, sodna pot in podobno.² Stranke v sporu poziva, naj ga rešijo z mirnimi sredstvi, priporoča načine za uskladitev ali pogoje poravnave.

V nekaterih primerih se lahko Varnostni svet zateče k uvedbi sankcij zoper države v sporu oz. vojni in lahko pošlje mirovne misije na krizna območja. Lahko tudi odobri uporabo sile za ohranitev ali ponovno vzpostavitev mednarodnega miru in varnosti. Resolucije Varnostnega sveta so zavezujoče.³

Slovenija je bila doslej dvakrat izvoljena v Varnostni svet, prvič za obdobje 1998–99 in drugič v mandatu 2024–25.

¹Ernest Petrič, Zunanja politika: Osnove teorije in praksa (Ljubljana, CEP in ZRC SAZU, 2010).

²Rosalyn Higgins, Problemi in proces: Mednarodno pravo in kako ga uporabljamo (Ljubljana, MZZ RS in Založba FDV, 2018).

³<https://www.un.org/en/about-us/main-bodies>.

Varnostni svet OZN
Foto: OZN

CELOSTNA GRAFIČNA PODOBA

Z namenom čim bolj učinkovite kampanje za članstvo Slovenije v Varnostnem svetu OZN smo izbrali prav posebno grafično podobo in slogan.

Slogan slovenskega članstva v Varnostnem svetu 2024–2025 (nestalni sedež), ki je tudi del logotipa **KREPIMO ZAUPANJE – VARUJEMO PRIHODNOST** predstavlja področja, na katerih se je Slovenija v tridesetletni zgodovini že izkazala kot verodostojna partnerica v mednarodnih odnosih. Prvi del slogana se nanaša na spoštovanje mednarodnega prava, še zlasti z vidika odgovornosti, preprečevanja konfliktov, transparentnosti ter agende žensk, miru in varnosti, drugi del pa na podnebje in varnost, vodno diplomacijo, prehransko varnost in otroke v oboroženih spopadih.

Logotip: Grafična podoba logotipa v ospredje postavlja vrednote, ki jih Slovenija zastopa kot odgovorna članica mednarodne skupnosti in novoizvoljena nestalna članica Varnostnega sveta Združenih narodov. Golob z oljčno vejico predstavlja simbol miru in s tem osnovno idejo poslanstva Združenih narodov, ki je ubesedena v sloganu. Zelena barva simbolizira Slovenijo kot zeleno, inovativno, ustvarjalno državo, zavezano k doseganju trajnostnih ciljev. V peruti ptice se odlikava Triglav kot narodni simbol Republike Slovenije. Obstaja tudi različica logotipa v negativu, torej zeleni tisk na beli podlagi.

DIPLOMACIJA ZA PRIHODNOST – PRIHODNOST DIPLOMACIJE

Razmišlja: veleposlanica Sabina Stadler Repnik

Globalizacija in prepletenost odnosov ter interesov v svetu nakazujeta vedno večji vpliv mednarodnih dogajanj na nacionalno politiko. Največji aktualni izzivi so globalni in nobena država ni dovolj velika, da bi se njihovega reševanja teh lotila sama; spremembe se dogajajo zelo hitro. In takim spremembam in izzivom se moramo prilagoditi vsi. Tudi diplomacija!

Obstajajo številne definicije diplomacije, v katerih – morda nekoliko poenostavljeno rečeno – najdemo tri dejstva:

1. ukvarjanje z zunanjo politiko oz. mednarodnimi odnosi, torej odnosi med državami in mednarodnimi organizacijami;
2. prizadevanja in uporaba orodij za zagotavljanje miru (npr. pogajanja) ter
3. zaščita interesov lastne države in državljanov (sooblikovanje mednarodnih politik, prava in norm, konzularna zaščita).

Diplomacija je torej na eni strani organizacija oz. organiziranost diplomatske dejavnosti (MZEZ s svojo mrežo diplomatsko-konzularnih predstavništev (DKP)), na drugi strani pa nabor veščin, sposobnosti, izkušenj, znanja in pravil, ki jih diplomati uporabljamo pri svojem delu. Nemalokrat se o diplomaciji govori kot o »umetnosti« (dialog, pogajanja, protokol) v kombinaciji s posebnim darom, predvidevanji, celo intuicijo.

SPREMEMBE SO DEJSTVO IN NUJNE SO POSODOBITVE

V današnjem času mednarodno okolje in politika postajata vse bolj kompleksna in zdi se, da čas teče hitreje. Pojavljajo se nove teme in trendi, tehnološki napredek je vse hitrejši in bolj zapleten, količina, kakovost in hitrost informacij predstavljajo poseben izziv, novi (netradicionalni) akterji z globalnim vplivom soustvarjajo svet in pravila (npr. globalne fundacije, multinacionalke). Naraščajočemu zavedanju, da tradicionalna diplomacija ni več dovolj za kakovostno zaščito nacionalnih in javnih interesov ter aktualno poročanje, pa je pridal dodatne argumente še pandemični šok ob pandemiji covida-19.

Ta pomembni mejnik je prisilil diplomacije v posodobitev pristopov, tudi tiste, ki so pri investicijah v sledenje trendom zaspale. Soočiti smo se morali z zaustavitvijo življenja, kakršne še ni bilo, z novimi varnostnimi grožnjami, ki so iz omemb v raznih strateških papirjih nenadoma postale realnost, s prekinitvijo stikov v živo in prehodom na virtualnost. Razsežnosti posledic tega pandemičnega mejnika so ogromne, dolgoročne, trajne in verjetno ne še v celoti znane.

Diplomati smo morali skoraj čez noč ugrizniti v teme, ki presegajo znanja diplomatov »generalistov« (npr. zdravstvo, znanost), in sporočati v prestolnice verodostojne informacije – take, ki jih v javnih virih ni bilo in ki so služile za pravilno odločanje in glasovanje. Vpeljava virtualnih in hibridnih načinov dela je postala in ostaja realnost, povečuje se število strokovnih tem, pritisk za ustvarjanje kredibilnih informacij (in bolj zoper dezinformacije) se povečuje. Kje je v vsem tem torej vloga diplomacije?

Diplomati še vedno ostajamo tisti, ki se lahko pohvalimo s poznavanjem razmer in konteksta: tako v smislu nacionalnih prioritet in interesov kot tudi države gostiteljice oz. mednarodne organizacije, pri kateri smo akreditirani. Ostajamo »oči in ušesa« svoje države v tujini in smo vajeni ter sposobni kakovostnega presečnega povezovanja tematik.

A bolj kot kadarkoli prej smo se diplomati ob premiku življenja v virtualni svet med kovidno krizo začeli zavedati pomembnosti in posebnosti svojega poklica, predvsem pa potrebe in pomena človeške interakcije ter »face-to-face« angažmaja, neformalnih pogovorov ob robu zasedanj in sestankov, informacij »s hodnikov« in govorice telesa. Gre za tradicionalne prijeme, ki so ključni za tri pomembne elemente diplomacije: 1. za izgradnjo zaupanja, 2. za preverjanje informacij z doseganjem boljšega oz. natančnega razumevanja in 3. za izmenjavo zaupnih informacij.

Te vrste tradicionalna komunikacija bo ostala neprecenljiva. Obenem pa moramo sprejeti spremenjene okoliščine in izziv posodabljanja diplomacije za relevantnost, večjo agilnost in fleksibilnost – in s tem resnično uporabno in dodano vrednost v realnem času. Del tega so znanja in veščine spremljanja in razumevanja trendov in delovanja v skladu z njimi. Zato v moderno diplomacijo, ki bo torej pravočasno in kompetentno vpeta v moderne tokove mednarodnih odnosov, vodi samo pospešeno in poglobljeno delo pri razvijanju treh segmentov: digitalne diplomacije, javne diplomacije in znanstvene diplomacije.

1. DIGITALNA DIPLOMACIJA

Pred pandemijo je bila digitalizacija diplomacije usmerjena predvsem v dele javne diplomacije, torej v aktivnosti posodabljanja novic na spletnih straneh in v družbenih medijih; bila je bolj sopotnica diplomatskih aktivnosti. Danes je digitalizacija danost in nujnost; pogled pa mora že danes segati dlje – in sicer v smeri razumevanja in uporabe najmodernejših tehnologij v diplomaciji, npr. umetne inteligence.

Pod pojmom digitalna diplomacija namreč razumemo več konceptov: Digitalna orodja v diplomaciji niso le za javno diplomacijo (npr. družbeni mediji). Predvsem gre za ažurnost glede zmožnosti obdelave velike količine podatkov, uporabo umetne inteligence (AI) za preučevanje in analizo preteklih dogodkov, napovedovanje trendov, pisanje in analizo govorov, primerjavo različnih pogajanj in simulacije pogajanj, konfliktov ali glasovalnih vzorcev, prepoznavanje sovražnega govora ali kršitev človekovih pravic ipd.. Digitalne vsebine postajajo čedalje bolj aktualne na diplomatskem parketu, npr. kibernetika varnost, e-trgovina, »on-line« človekove pravice, zasebnost in vprašanja etike, kodifikacija interneta oz. njegovo upravljanje, digitalna vrzel v okvirih razvojnih tem ipd. Spremenjeno okolje delovanja diplomacije je v geostrateškem smislu stalno spreminjajoče se, vključno s hitrostjo sprememb, ki so povezane z digitalizacijo in prinašajo s seboj številna vprašanja, npr. vprašanja suverenosti in vprašanja predstavljanja države, delitev moči, globalizacijski učinki, pojav novih, netradicionalnih akterjev (pravila: standardi), soodvisnost, varnostna vprašanja ipd.

2. JAVNA DIPLOMACIJA

Danes, v informacijski dobi, ljudje pridobivamo informacije iz najrazličnejših virov, objavljamo svoja mnenja in tako prispevamo k virtualni komunikaciji (citizen journalists). Gre za opolnomočenje posameznikov, kakršnemu še nismo bili priča. Taka lakota za informacijami pa ima lahko tudi negativen vpliv.

V času poplave informacij ter fenomena lažnih novic (fake news) je učinkovito posredovanje uradnih podatkov, stališč in informacij ključnega pomena. Gre za odgovornost države, da ljudem ponudi preverjeno resnico oz. informacije z argumenti. Zaradi velike količine informacij v modernih medijih je tu odgovornost države (tudi diplomacije) toliko večja: ljudje niso več zadovoljni s kratkimi novicami, delčki informacij, nepojasnenimi in zapletenimi stališči, poznimi objavami. Vsaka komunikacijska napaka ali nepravilnost lahko povzroči neželene interpretacije in odpira prostor za uspešnejšo komunikacijo drugih.

Diplomacija nosi prav posebno odgovornost, saj poseduje in obdeluje informacije, ki se tičejo dogajanja v tujini, tj. v drugih državah in mednarodnih organizacijah. Diplomacijo še vedno spremlja določena mistika delovanja v zaprtih in zaupnih krogih. Zaupni pogovori in pogajanja bodo seveda ostali za zaprtimi vrati, a tudi ta vrata bo treba strateško pripreti. Odgovorno anticipativno in proaktivno komuniciranje je izredno pomemben del komunikacijske strategije države (outreach) ter izgradnje ugleda in prepoznavnosti države v svetu. Javna diplomacija je torej »soft power«, izrednega pomena pri vzpostavitvi zaupanja z različnimi deležniki ter izboljševanju razumevanja diplomacije in dejavnosti države v mednarodnem prostoru.

Govorimo o strateški transparentnosti, ko strateško objavljamo prepričljivih in kredibilnih informacij s področja diplomacije in njenega dela ter zunanje politike, ki razlaga izpolnjevanje zastavljenih zunanjepolitičnih ciljev in njihovo umeščenost v nacionalne interese, jasno predstavlja uspehe diplomacije ter argumentira nacionalna stališča in glasovanja, ki nagovarja tudi tujo javnost in tako pojasnjuje delovanje Slovenije v mednarodnih okvirih ter s tem izgrajuje ugled in prepoznavnost države v svetu ter ustvarja njeno znamko (branding).

3. ZNANSTVENA DIPLOMACIJA

Znanstvena diplomacija deluje ob zavedanju pomena znanosti in tehnologije ter njunega hitrega napredka v moderni družbi. Znanost, tehnologija in inovacije so gonilo razvoja in sprememb v svetu; ta transformacija pa je neverjetno hitra, kompleksna ter medsebojno povezana. Da bi razumeli vse te procese, še zlasti pa njihove posledice in njihov pomen za politične odločitve, potrebujemo strokovna znanja. Poleg tega narašča število tem, ki v zunanjo politiko vnašajo potrebo po takih znanjih, npr. klimatske spremembe, neširjenje orožja, pandemije, krožno gospodarstvo, bioinženiring, pomanjkanje hrane itd. Dodatno zahtevajo več informacij, ki temeljijo na dokazih, argumentih in znanju, tudi aktualni fenomeni populizma, poskusi diskreditacije vzpostavljenih sistemov in institucij, napadi na vrednote, tudi demokracijo, znanost in multilateralizem ter lažne novice. Diplomacija je zaradi delovanja v odprtem mednarodnem prostoru zelo izpostavljena naštetim fenomenom.

Znanstvena diplomacija torej ni le neposredna podpora znanosti pri navezovanju diplomatskih stikov ali podpora diplomatskega aparata za navezovanje stikov med znanstveniki, ampak postaja veliko več. Gre za neposredno vzajemno podporo diplomacije in znanosti. Na eni strani znanost pomaga diplomaciji z znanstvenimi dokazi, nasveti, predvidevanji (npr. v procesih odločanja), na drugi strani pa diplomacija pomaga znanosti pri razumevanju mednarodnega okolja, problemih etike in regulacije ter pri zaznavanju potreb.

Za diplomate bo torej nujno, da stalno nadgrajujemo tradicionalno držo »generalistov«, ki morajo nekaj malega vedeti o vsem, in sicer z novimi orodji in znanji. Današnji čas zahteva več poznavalskih uvidov, zato je diplomacija potrebovala več poglobljenih, strokovnih znanj oz. diplomate eksperte. Poleg tega dinamika mednarodnih odnosov zahteva tudi sposobnosti mrežnega povezovanja, povezovanja vsebin in presečnega (cross-cutting) razmišljanja – le tako bomo diplomati obvladali druge akterje, sledili trendom, vsebinsko prispevali k strokovnim razpravam in kakovostno zastopali svojo državo v svetu.

NAMESTO SKLEPA

Globalni izzivi moderne dobe imajo tri skupne značilnosti: vsi imajo znanstveno dimenzijo, segajo čez meje posameznih držav in nobena država oz. noben sektor se z njimi ni sposoben soočiti sam.

Tako aktualno dogajanje v svetu tudi diplomacijo postavlja pred številne izzive glede prilagoditve in modernizacije. Čeprav se porajajo dvomi o vlogi diplomatov danes, pa diplomacija vendar ostaja tista, ki nudi konstantnost in kontinuiteto prisotnosti v tujini. Ustrezne službe bodo lahko odreagirale le, če bodo v pravem trenutku na pravem mestu. In diplomatska mreža je točno to.

A diplomacija za prihodnost bo morala biti nekoliko drugačna. Bo hibridna. In morala bo biti agilna in inovativna, bolj specializirana in interdisciplinarna, bolj transparentna, s povezovanjem znanja in idej. Pri opravljanju svojega dela pa bo morala delovati z:

- večjo hitrostjo: v mednarodnih odnosih sonce nikdar ne zaide in zaradi povečane interaktivnosti različnih interesov na mednarodnem prizorišču čas postaja čedalje redkejša dobrina, saj teče vedno hitreje, zato bo potrebno hitrejše odločanje in proaktivno komuniciranje;
- več odprtosti: najboljše rešitve ne morejo več nastajati le v diplomatskih krogih, zato je strateška transparentnost investicija v zaupanje in ugled;
- več kreativnosti: dinamika aktualnega dogajanja je priložnost za diplomacijo, da prestopi tradicionalne okvire in začne s kreativnim razmišljanjem (out-of-the-box) v smeri modernizacije, aktualizacije in prepoznavnosti;
- več digitalnimi rešitvami: te bodo človeškimi virom dale več časa za delo na vsebinah in predvidevanju;
- več različnimi znanji in znanstveno-tehnično podkovanostjo za preseganje okvirov tradicionalne diplomacije, kar bo potrebno za kakovostno nišno delovanje v skladu z nacionalnimi interesi ter za prepoznavanje priložnosti strateškega sodelovanja.

Na spremembe in izzive prihodnosti tudi v Sloveniji nismo imuni, zato se je treba učinkovito ter ustrezno organizacijsko in vsebinsko odzvati. Odziv bo zahteval strateške odločitve in investicije. In moral bo biti hiter, saj je vsak dan (brez odločitev za modernizacijo) v bistvu že preteklost in v relativnem smislu več kot dnevni zaostanek za tistimi, ki so že na poltraku napredka.

Avtorica ilustracije: veleposlnica Sabina Stadler Repnik

MEHKA MOČ SLOVENSKE DIPLOMACIJE – BLEJSKI STRATEŠKI FORUM

Avtor prispevka: Peter Grk, generalni sekretar Blejskega strateškega foruma

V skoraj 18 letih je Blejski strateški forum zrasel v eno največjih in najpomembnejših strateških platform v srednji in jugovzhodni Evropi. Lansko leto se je foruma udeležilo več kot 2500 gostov iz vsega sveta, tako politikov kot gospodarstvenikov in predstavnikov civilne družbe. Organska rast platforme se ni zgodila čez noč, v njo je vtakano ogromno zgodb, premislekov, neprespanih noči in razmišljanj o poslanstvu in namenu foruma, ki predstavlja slovensko okno v svet in obenem svet pripelje v Slovenijo.

Živimo v izredno nestabilnem, nepredvidljivem, spremenljivem geostrateškem in geopolitičnem mednarodnem okolju, kjer so izzivi in vprašanja povezani in jih je potrebno obravnavati celostno oziroma vzpostaviti čim širši okvir za njihovo učinkovito obravnavo. Ta okvir prinaša Blejski strateški forum. Naš »mission statement« oziroma cilj je, da krepimo tiste politike oziroma procese in vsebine, ki predstavljajo mehko moč slovenske države in diplomacije, ter obenem obravnavamo teme, ki so ključne za razumevanje trenutnih mednarodnih razmer in predvsem njihovega razvoja v prihodnosti. V tem kontekstu smo oblikovali štiri stebre, ki predstavljajo podlago oz. temelj, na katerem forum stoji:

1. Evropa v globalnem svetu,
2. prihajajoče tehnologije,
3. trajnostni razvoj družbe,
4. svetovna skupnost.

Pri tem je ena ključnih zadev, da ohranjamo tiste karakteristike platforme, zaradi katerih se ljudje iz vsega sveta vedno znova vračajo na Bled: vključevalnost, transparentnost, solidarnost, sproščenost.

Zakaj platforma oziroma kaj platforma sploh predstavlja?

Blejski strateški forum je pred skoraj dvema desetletjema nastal kot dvodnevna konferenca, ki je skozi leta rasla in se širila. Vseeno pa se nam je zdelo, da bi lahko naredili več, da bi lahko dogodek, ki se odvija enkrat na leto, preoblikovali v okvir ali platformo, znotraj katere se skozi celotno leto odvijajo okrogle mize, konference, paneli, izdajajo publikacije, analize in razmisleki o najpomembnejših vprašanjih sedanjosti in prihodnosti. Nismo še povsem tam, smo pa na dobri poti. Ta pot je pomembna, ker na njej spoznavamo in se povezujemo s partnerji iz vsega sveta, ki delijo naš entuziazem glede pomembnosti oz. potrebe, da se kot mednarodna skupnost pogovarjamo, se poslušamo in slišimo ter skupaj predlagamo rešitve, ki bodo vključujoče, trajnostne in demokratične.

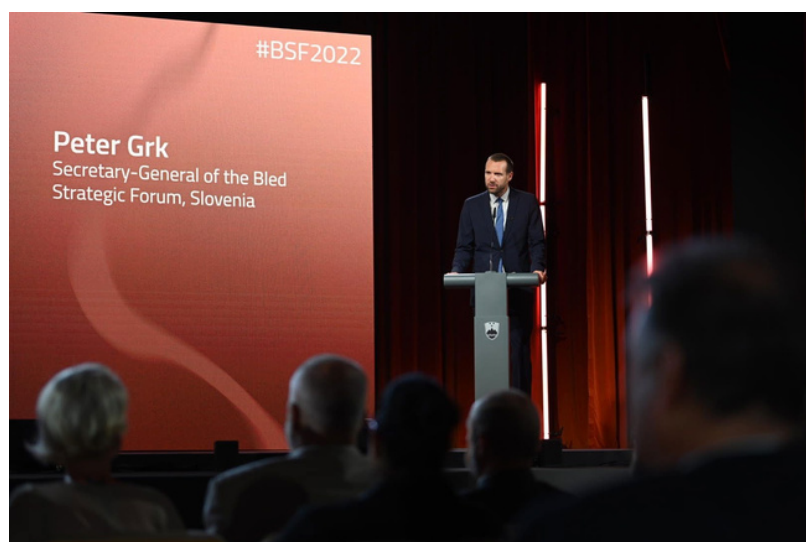
V tem kontekstu smo samo v letošnjem letu že sodelovali na enem največjih azijskih strateških dogodkov – Raisina Dialogue, kjer smo skupaj z gostitelji (ORF – eno največjih azijskih mislišč) organizirali okroglo mizo o prihodnosti multilateralizma, ki se je udeležila tudi ministrica Fajon. Prisotni smo bili tudi na Münchenski varnostni konferenci, kjer smo skupaj s fundacijo BMW organizirali okroglo mizo o boju proti podnebnim spremembam. Bili smo tudi v Grčiji na forumu Delphi, kjer smo organizirali pogovor glede prihodnosti Evropske unije. Prav tako smo skupaj z veleposlaništvoma Francije in Nemčije organizirali okroglo mizo na Fakulteti za družbene vede o Evropi v spreminjajočem se globalnem okolju. Ob vsem zgoraj omenjenem smo vzpostavili strateška partnerstva z Atlantic Council, Global Diplomacy Lab, Interpeace, CEBRI, Center for China and Globalization in mnogimi drugimi, ki prinašajo sveže ideje, nove poglede in dodano vrednost.

BLEJSKI STRATEŠKI FORUM

Kaj pa letos?

Blejski strateški forum bo potekal 28. in 29. avgusta pod naslovom »Solidarnost za globalno varnost«. Za letošnji dogodek je ključno razumevanje, da je brez solidarnosti in upoštevanja pogledov in pobud iz različnih držav in regij sveta nemogoče zagotoviti učinkovit odziv in krepiti globalno varnost na področjih, kot so podnebne spremembe, hrana, voda, energetika in kibernetika. V tem visoko globaliziranem in soodvisnem svetu je rešitve nemogoče iskati v vakuumu in za Slovenijo kot prihodnjo nestalno članico Varnostnega sveta OZN bo ključno, da posluša, sliši in razume ne samo svoje tradicionalne partnerje in zaveznike, pač pa tudi druge globalne igralce ter države in regije.

Se vidimo na Bledu in drugih dogodkih v okviru platforme Blejskega strateškega foruma!

Utrinek z otvoritvene slovestnosti BSF

FOTO: Nebojša Tejić, STA

Slovenec, Političen list za slovenski narod je 21. junija 1923 na naslovnici objavil uvodnik Izza kulis brez podpisa avtorja. Besedilo je integralni del uredniške politike, in je bila z njim pred objavo nujno seznanjena tudi slovenska politika. In takratna najvišja avtoriteta politike na Slovenskem je bil dr. Anton Korošec (1872–1940), ki se je zavzemal za večjo avtonomijo Slovencev v okviru kraljevine (dokler ni SLS skupaj s srbskimi radikali oblikovala centralistične vlade in je ideja zamrla). Korošec je l. 1928 postal, pa čeprav le do uvedbe šestojanuarske diktature (1929), prvi nesrbski predsednik vlade v takratni kraljevini. Pripomniti velja, da je bil časnik Slovenec po uvodnikih in mednarodnih komentarjih eden vodilnih v Jugoslaviji vse do leta 1941 (zlasti izstopajo prispevki izpod peres dr. Alojzija Kuharja – Prežihovega brata – in Rude Jurčeca).

Vir: <http://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-434XT3CU/39a020d7-44ce-4b8d-80bf-e3a067f36153/PDF>

Kratek izsek:

ANGLEŠKO-RUSKI ODNOSAJI.

Moskva, 21. junija 1923. (Izv.) V svojem odgovoru na zadnjo noto angleške vlade z dne 13. junija pravi Čičerin, da soglaša z angleško vlado, ki je izjavila, da je angleško-ruski spor končan.

VPRAŠANJE FRANCOSKEGA POSLANIŠTVA PRI VATIKANU.

Pariz, 21. junija. (Izv.) Predlog za zvišanje kredita za poslanštvo pri Vatikanu je francoski senat odklonil s 170 proti 117 glasom.

PREVOZ KOŠUTOVIH OSTANKOV.

Budimpešta, 21. junija. (Izv.) Vlada je sklenila, da prepelje smrtno ostanke Ludvika Košuta, ki je umrl med vojno v Italiji, v Pešto, kjer jih pokopljejo v mavzoleju njegovega očeta.

Celoten prepis uvodnika je dosegljiv [tukaj](#).

DKP – TOKRAT IZBRANO

Slovenija je izjemno aktivna promotorica čebel in njihovega pomena za trajnostni razvoj, prehransko varnost in biotsko raznovrstnost. Na našo pobudo je OZN 20. maj, ki je rojstni dan »očeta modernega čebelarstva« Antona Janše, razglasila za svetovni dan čebel.

Slovenska mreža diplomatsko-konzularnih predstavništev si v okviru svojih dejavnosti prizadeva za dodatno promocijo Slovenije. Skozi vse leto, najbolj intenzivno pa v maju, se tradicionalno vrstijo številne aktivnosti, povezane s čebelami in drugimi opraševalci. Niz aktivnosti, ki jih slovenska diplomacija izvaja po vsem svetu, je tesno povezan tudi s spodbujanjem uresničevanja Agende 2030 za trajnostni razvoj (Cilji trajnostnega razvoja).

Veleposlaništvo RS v Bukarešti je razvilo izobraževalni projekt o pomenu čebel in drugih opraševalcev za trajnostni razvoj z naslovom »Čebele so naše prijateljice«. V osnovnih šolah se ta projekt že drugo šolsko leto zapored izvaja v okviru dejavnosti javne diplomacije v 1.400 učilnicah po vsej Romuniji. Učitelji se v začetku šolskega leta udeležijo spletnega usposabljanja s področja izobraževanja za trajnostni razvoj, s poudarkom na pomenu čebel in opraševalcev, nato pa vse do pomladi v pouk vnašajo te vsebine in z učenci izvajajo različne dejavnosti. Cilj projekta je usposobiti učitelje nižjih razredov osnovnih šol, da med šolskim letom vključijo vsaj dve učni uri na temo čebel in opraševalcev, eno teoretično in eno praktično. V ta namen je veleposlaništvo v Bukarešti pripravilo [serijo učnih pripomočkov](#) od priročnikov do spletnih izobraževanj in multimedijskih vsebin.

V sodelovanju z romunsko ilustratorko in učiteljico Adino Costea so pripravili tudi deset izobraževalnih [delovnih listov](#) in pobarvank, ki v okviru različnih učnih predmetov v izobraževalni proces vnašajo vsebine o čebelah in drugih opraševalcih. Delovni listi so jezikovno nevtralni, zato jih je mogoče uporabiti kjerkoli po svetu. Uvodni dokument vsebuje eno stran navodil za učitelje in je trenutno na voljo v petih jezikih (slovenski, angleški, francoski, nemški in romunski). VP v Bukarešti bo jeseni začelo izvajati projekt tudi v osnovnih šolah Republike Moldavije. Kot poseben projekt v kombinaciji javne diplomacije in razvojnega sodelovanja bo na voljo vsem učiteljem nižje stopnje osnovnih šol.

Izvedba projekta Čebele so naše prijateljice v OŠ v mestu Zalau,

Izvedba projekta Čebele so naše prijateljice v OŠ v mestu Râmnicu Sărat

FOTO: Osnovni šoli v mestih Zalau in Râmnicu Sărat, Romunija

ZADNJA STRAN

MALO NAZAJ IN MALO NAPREJ

USPEŠNO OPRAVLJENO

- 20.–21. april: 12. mednarodna konferenca Dan Afrike
- 9. maj: dan Evrope
- 10.–12. maj: 5. dnevi Latinske Amerike in Karibov
- 15.–26. maj: mednarodnopravna diplomatska konferenca za sprejetje besedila konvencije o mednarodnem sodelovanju pri preiskavah in pregonu najhujših zločinov
- 20. maj: svetovni dan čebel
- 22. maj: obletnica sprejema Slovenije v OZN in dan slovenske diplomacije
- 6. junij: izvolitev Slovenije za nestalno članico Varnostnega sveta Združenih narodov za obdobje 2024–2025
- 20. junij: 5. konferenca o internacionalizaciji slovenskega gospodarstva »Greenovated in Slovenia«
- 25. junij: dan državnosti

PRIPRAVLJAMO SE NA

- 28.–29. avgust: 18. Blejski strateški forum (BSF) z naslovom »Solidarnost za globalno varnost«
- 5. september: začetek 78. zasedanja Generalne skupščine OZN
- 19. september: začetek splošne razprave (»high-level week«)
- 2.–6. oktober: 11. slovenski razvojni dnevi

MISEL ZA KONEC

»Če ti preostane samo še en dih, ga porabi za to, da rečeš hvala.«

Pam Brown

Diplomatski zvezek je informativno glasilo o diplomaciji, mednarodnih odnosih in globalnih dogajanjih. Izdan je le v elektronski obliki. Izhaja šestkrat letno (na 2 meseca).

Vsebina ni nujno odraz uradnih stališč Ministrstva za zunanje in evropske zadeve.

UREDNIKA: veleposlanica Sabina Stadler Repnik; NAMESTNICA UREDNICE: Marjana Prvinšek Bokal
TAJNICA UREDNIŠTVA: Klementina Goličnik
LEKTORIRANJE: Nanika Holz

NASLOV UREDNIŠTVA: MZEZ, Služba za strateško načrtovanje in analize
Grad Jable, Grajska 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš
Tel. 01 478 67 20, e-naslov: zan.mzz@gov.si
Izdaja: julij 2023, ISSN (v procesu pridobitve)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE
IN EVROPSKE ZADEVE